

Звіт з управління

за 2023 рік

по комунальному підприємству
Дніпропетровської обласної ради
«Аульський водовід»

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є одним з найбільших постачальників питної води у Дніпропетровському регіоні, з проектною потужністю 600 тис м³/добу.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» засноване на спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області і знаходиться в управлінні Дніпропетровської обласної ради відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 05.12.2006 року № 99-5/V. КП ДОР «Аульський водовід» є юридичною особою, веде самостійний баланс.

Статутний фонд підприємства згідно балансу станом на 01.01.2023 року складає 888,170 млн. грн.

Основним напрямком діяльності КП ДОР «Аульський водовід» згідно Статуту, затвердженому рішенням Дніпропетровської обласної ради від 26.02.2021 № 55-4/VIII, є виробництво питної води шляхом підйому води з поверхневих джерел, очищення її на очисних спорудах відповідно до вимог, установлених нормами та стандартами, транспортування та реалізація її споживачам по водоводах та водопровідних мережах, а також забезпечення транспортування стічних вод по колекторах, каналізаційних мережах та очищення на очисних спорудах.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є природним монополістом на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Дніпропетровській області. Основними споживачами підприємства є міста Дніпро, Кам'янське, Верхньодніпровськ, смт Кринички, смт Аули та інші прилеглі сільськогосподарські райони.

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі ліцензії від 12.04.2013 р. № 50, переоформленої рішенням від 21.09.2015 № 2329, за рахунок коштів, отриманих від споживачів за надані послуги.

Забір води здійснюється з ріки Дніпро в районі смт Аули. У районі водозабору виконується попереднє хлорування сирової води у водозабірному ковші. На території водозабірних споруджень розташована насосна станція першого підйому, хлораторна, камери переключення, камера гасіння. Від водозабірних споруджень вода по трьох нитках водоводу D=1400-1600 мм подається на очисні споруди, де вона очищується до необхідного рівня у відповідності ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Після очищення вода надходить у резервуари чистої води і насосами насосної станції другого підйому подається у водовід для подальшої реалізації споживачам. Насосною станцією третього підйому вода подається м. Дніпро і населеним пунктам Дніпровського району.

Організаційна структура підприємства складається з 51 структурного підрозділу.

Середньооблікова чисельність працівників за 2023 рік відповідно до звіту 1092 штатних одиниці.

Згідно Статуту, управління підприємством здійснює керівник – генеральний директор, якому підпорядковані заступники генерального директора за напрямками, головні спеціалісти, служба охорони праці, служба управління персоналом, уповноважений з антикорупційної діяльності, провідний фахівець з публічних закупівель та інші.

Генеральний директор вирішує всі питання діяльності підприємства, крім тих, котрі віднесені Статутом і законодавством до компетенції власника майна – Дніпропетровської обласної ради.

2. Результати діяльності

Плановий обсяг виробництва питної води та транспортування і очищення стічних вод формується згідно з укладеними договорами та нормативами споживання питної води.

Реалізація послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за 2022-2023 роки по КП ДОР «Аульський водовід» наведена в наступній таблиці (в тис м³):

споживачі	2022 рік	2023 рік
Централізоване водопостачання	49 435,15	54033,00
Оптові споживачі	32 949,70	37175,14
в т.ч. КП ДМР «Дніпроводоканал»	30 585,64	34540,69
КП Верхньодніпровське ВУВКГ ДОР	1 905,13	1894,80
інші оптові споживачі	458,93	739,65
Населення	10 372,55	10375,91
Бюджетні організації	325,65	360,08
Інші споживачі	5 886,25	6121,87
Централізоване водовідведення	12 612,78	12777,69
Населення	7 372,16	7483,22
Бюджетні організації	306,07	326,49
Інші споживачі	4 934,55	4967,98

За звітний період 2023 року фактичні обсяги реалізації питної води збільшились у порівнянні з минулим 2022 роком на **4 597,85** тис м³ або на **9,3 %**, в тому числі: за рахунок збільшення обсягів реалізації питної води КП «Дніпроводоканал» Дніпропетровської міської ради на **3 955,05** тис м³ та іншим споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Обсяги транспортування, прийому та очищення стічних вод збільшено за звітний період 2023 року у порівнянні з минулим 2022 роком на **164,91** тис м³ по всіх категоріях споживачів.

Основні показники результатів фінансової діяльності підприємства за 2022 – 2023 роки наведено в наступній таблиці:

№	показники	тис грн без ПДВ	
		2022 рік	2023 рік
1	Доходи від реалізації послуг, всього	574 638	718294
	з них: централізоване водопостачання	409 135	440898
	централізоване водовідведення	133 614	136041
	абонентське обслуговування (водопостачання)	22 637	25241
	абонентське обслуговування (водовідведення)	5 992	9122
	інші види діяльності	3 260	5354
2	Інші операційні доходи	28 145	101638
3	Собівартість реалізованої продукції, всього	671 510	
	з них: централізоване водопостачання	494 533	679157
	централізоване водовідведення	146 658	206781
	абонентське обслуговування (водопостачання)	20 813	24913
	абонентське обслуговування (водовідведення)	7 697	9214
	інші види діяльності	1 809	1997
4	Інші операційні витрати, всього	11 562	73433
5	Фінансовий результат від реалізації продукції	- 96 872	-305406
	в т.ч.: централізоване водопостачання	- 85 398	-238259
	централізоване водовідведення	- 13 044	-70740
	абонентське обслуговування (водопостачання)	1 824	328
	абонентське обслуговування (водовідведення)	-1 705	-92

	інші види діяльності	1 451	3357
6	Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	16 583	28205
7	Фінансовий результат від операційної діяльності	- 80 289	-277201

Основною причиною збиткової діяльності підприємства від реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неприйняття НКРЕКП з 01 січня 2023 року економічно обґрунтованих тарифів та невідшкодування діючими тарифами у 2023 році фактичних витрат підприємства, внаслідок значного зростання в період дії військового стану цін/тарифів на основні складові собівартості послуг, а саме: електроенергію, реагенти, паливно-мастильні матеріали та послуги сторонніх організацій.

3. Тарифна політика на підприємстві

Діяльність КП ДОР «Аульський водовід», як ліценziata з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП).

НКРЕКП, як Регулятор, встановлює тарифи на централізоване водопостачання та централізованого водовідведення на підставі розрахунків економічно обґрунтованих витрат, які подаються підприємством своєчасно та в повному обсязі відповідно до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 302 (зі змінами).

Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на 2023 рік не переглядалися НКРЕКП, тому 2 роки з 01 січня 2022 року діють тарифи, встановлені постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2847. Тарифи, встановлені на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення наведені в наступній таблиці:

грн. з ПДВ за 1 м³

Термін введення тарифів	найменування категорії споживачів						підстава для введення
	населення та інші споживачі			оптові - ліцензіати			
	водопостачання	водовідведення	разом	водопостачання	водовідведення	разом	
з 01 січня 2022 року	13,416	12,696	26,112	8,148	8,964	17,112	постанова НКРЕКП від 22.12.2021 №2847

4. Екологічні аспекти

Для очищення води, забраної із поверхневого водозабору, КП ДОР «Аульський водовід» має комплекс очисних споруд, до складу яких входять:

- реагентне господарство; - блок фільтрів та відстійників; - хлораторна.

Підготовка питної води КП ДОР «Аульський водовід» здійснювалася на очисних спорудах, згідно ТР 36.0-34621490-001:2019 «Технологічного регламенту по підготовці питної води комунального підприємства Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» та висновку державної санітарно – епідеміологічної експертизи № 12.2-18-2/27534 від 16.12.2019 р.

Робота системи водопостачання м. Кам'янське здійснюється на підставі ТР 36.0-33855098-001:2021 «Технологічний регламент системи водопостачання КП «Кам'янський водоканал» ДОР» та висновку санітарно-епідемічної експертизи № 12.2-18-2/8500 від 13.05.2021р.

Виробничий цикл підготовки питної води включає предхлорування на 1-му підйомі, первинне хлорування, коагулювання, освітлення у відстійниках, фільтрування на швидких безнапірних фільтрах та вторинне хлорування на 2-му підйомі. Дохлорування питної води рідким хлором здійснюється на насосній станції 3-го підйому.

Лабораторно-виробничий контроль якості води проводиться хіміко-бактеріологічною лабораторією по контролю води КП ДОР «Аульський водовід» (свідоцтво № ПЧ 06-2/747 -

2021, що засвідчує технічну компетентність, видане 07 квітня 2021р, чинного до 07 квітня 2024 р.) та лабораторією з контролю якості питної води та стічних вод Кам'янського ВКГ (свідоцтво № ПЧ 06-2/966-2022, що засвідчує технічну компетентність, видане 13 червня 2022 р, чинного до 13 червня 2025 р.) згідно робочих програм лабораторно – виробничого контролю.

На КП ДОР «Аульський водовід» щорічно розробляються та виконуються плани проведення санітарно-профілактичних робіт на магістральних водоводах, на розподільчій мережі смт Аули та м. Кам'янське, в цеху очисних споруд по підготовці питної води, на майданчиках №2 та 3 водопровідних насосних станцій м. Кам'янське, що містять заходи організаційні, санітарно-гігієнічні та з поліпшення технічного стану.

Також були розроблені плани заходи, що забезпечують роботу підприємства у разі аварійного забруднення водного об'єкту.

У відповідності з планами-графіками виконувались санітарно-профілактичні заходи:

- чистка, промивка, дезінфекція технологічних споруд, включаючи відстійники, фільтри, РЧВ на очисних спорудах;
- чистка, промивка, дезінфекція резервуарів чистої води на насосній станції 3-го підйому, на майданчику №3 м. Кам'янське;
- промивка та дезінфекція магістральних водопроводів;
- промивка та дезінфекція водопроводів розподільчої мережі смт Аули;
- промивка водопровідної мережі м. Кам'янське;
- промивка тупикових точок водопровідної мережі м. Кам'янське.

Для поліпшення якості та надійності водопостачання за рахунок бюджетних коштів протягом 2023 року підприємством було виконано поточний ремонт трубопроводів водопостачання, аварійного вузла на водоводі Ду600 мм у м. Кам'янське, заміну запірної арматури на розподільних мережах смт Аули, смт Кринички.

За 2023 рік згідно звітності за формою №6-НКРЕКП обсяг води 1 підйому склав – **74 965,92** тис м³. Витрати води на технологічні потреби при її виробництві складають – **5 310,07** тис м³, втрати води при транспортуванні – **14 793,41** тис м³, що фактично складає **22,02** % від обсягу піднятої води.

КП ДОР «Аульський водовід» збирає, транспортує та очищує стічні води, які надходять від споживачів на очисні споруди Кам'янського ВКГ КП ДОР «Аульський водовід».

За 2023 рік підприємством нараховано екологічного податку за забруднення навколишнього середовища в сумі **3 741** тис. грн.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Станом на 31 грудня 2023 року:

облікова чисельність працівників підприємства складає - 1 139 чол. (в т.ч. жінок - 563)
в тому числі: інженерно-технічних працівників - 256 чол. (в т.ч. жінок - 135)
робітників - 883 чол. (в т.ч. жінок - 428).
Чисельність працюючих з неповним робочим часом - 3 чол. (в т.ч. жінок - 1)

Чисельність працюючих за внутрішнім суміщенням – 7 чол.

Процент плинності кадрів за 2023 рік складає по підприємству - 6 %.

Фонд оплати праці за звітний період 2023 року склав 237 079,2 тис.грн.

№	Показники	одиниці виміру	2023 рік
1	Фонд основної заробітної плати	т. грн.	154 215,1
2	Фонд додаткової заробітної плати	т. грн.	81 362,0
3	Інші виплати	т. грн.	1502,1
4	Середня заробітна плата 1 працівника в розрахунку на середньооблікову чисельність штатних працівників	грн.	18 092

5	Зростання заробітної плати до попереднього року	%	124,5
---	---	---	-------

З метою посилення матеріальної зацікавленості у досягненні кінцевих результатів праці працівникам підприємства нараховано за звітний період:

- доплат та надбавок до тарифних ставок та окладів – 39 786,1 т. грн.,
- винагород, що носять систематичний характер – 25 169,7 т. грн.,
- заохочувальних та компенсаційних виплат – 1502,1 т. грн.

Станом на 01.01.2024 року згідно статистичної звітності (звіт з праці за формою 1-ПВ (місячна)) заборгованість з виплати заробітної плати працівникам КП ДОР «Аульський водовід» відсутня.

У 2023 році виконані заплановані комплексні заходи по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищенню існуючого рівня охорони праці, попередженню випадків виробничого травматизму та професійних захворювань.

На охорону праці у 2023 році витрачено **4 171,15** тис. грн., в т.ч. на комплексні заходи – **3 285,95** тис. грн., при плані – **1068,12** тис. грн.

На спільних засіданнях профкому та адміністрації розглядаються питання зниження захворюваності, поліпшення санітарно-побутових умов працівників.

У 2023 році не допущено нещасних випадків на виробництві, дорожньо-транспортних пригод і не зареєстровано пожеж.

Постійно-діючою комісією з охорони праці здійснюється поточний контроль за станом охорони праці.

Проводяться навчально-тренувальні заняття з виконання газонебезпечних робіт, робіт в електроустановках і на хлораторних підприємства.

Всі приписи і розпорядження вищих контролюючих органів виконуються в зазначені терміни.

6. Ризики

Галузь водопостачання та водовідведення забезпечує санітарну та епідеміологічну безпеку громадян нашої країни, та з початком агресії Росії проти України знаходиться у вкрай тяжкому фінансово-економічному стані. Зменшення реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, значне зростання цін на основні складові собівартості послуг та не проведення протягом двох років коригування та встановлення економічно обґрунтованих тарифів призвели до отримання збитків від виробничо-господарської діяльності

Тому, істотними передбачуваними факторами ризику, які впливають на результати діяльності підприємства є наступні.

6.1. Не відшкодування діючими тарифами фактичних витрат підприємства та не проведення коригування і встановлення економічно обґрунтованих тарифів

З початком військової агресії з боку російської федерації проти України, Кабінетом Міністрів України було прийнято мораторій на перегляд та підвищення тарифів на комунальні послуги постановою від 29.04.2022 № 502 «Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану». Уряд рекомендував органам, уповноваженим встановлювати тарифи, не підвищувати тарифи для населення на такі комунальні послуги як – постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, впродовж дії воєнного стану в Україні.

З 2022 року НКРЕКП не переглядає та не встановлює економічно обґрунтовані тарифи на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Діючі тарифи КП ДОР «Аульський водовід» не відшкодовують фактичні витрати підприємства: по централізованому водопостачанню на - **35 %**, по централізованому водовідведенню на **34 %**.

Ситуація, яка склалася в Україні після початку військового стану, значно вплинула та ускладнила стабільну роботу підприємства, а саме:

- зросли ціни/тарифи на основні складові собівартості послуг, зокрема такі статті витрат, як електроенергія, реагенти, матеріали для проведення аварійно-відновлювальних робіт, паливно-мастильні матеріали, послуги сторонніх організацій тощо;

- втрачено основний постачальник реагентів, який знаходився на окупованій території (м. Пологи, Запорізької області);

- знизилась оплата за надані послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- збільшилась нехватка фінансових обігових коштів для розрахунків по зобов'язаннях;

- продовжується практики нарахування штрафних санкцій та пені за несвоєчасні розрахунки з бюджетом;

- відсутнє джерел фінансування для погашення штрафних санкцій та пені;

- додаткові витрати на виконання мобілізаційних завдань, які не передбачені діючими тарифами;

- дефіцит кадрового складу професійних робітників у зв'язку із військовою агресією та призивом до лав української армії.

Вищезазначені фактори, які незалежні від прийняття управлінських рішень керівництвом підприємств водопровідної галузі та заборона на підвищення тарифів, вплинули на збитковий результат виробничо-господарської діяльності не тільки нашого підприємства, а й усіх підприємств водопровідної галузі нашої країни.

6.2 Зростання дебіторської заборгованості споживачів за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За 2023 рік дебіторська заборгованість споживачів зменшилась на **94,903** млн. грн. Станом на 01.01.2024 року загальна заборгованість споживачів склала **363,407** млн. грн.

Відсоток оплати споживачів за послуги у 2023 році складає **91** %. Внаслідок цього обмеженість фінансових обігових коштів не дає можливості своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за електроенергію, реагенти та матеріали для проведення планово-попереджувальних ремонтів по оновленню зношених практично до 90% основних засобів.

Одним із ризиків, який впливає на зниження доходів підприємства є низький рівень свідомості окремих споживачів послуг, що проявляється у безвідповідальному відношенні до водоспоживання, а саме:

- несанкціоноване приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, які перебувають на балансі підприємства;

- невчасне та не в повній мірі повідомлення про зміни фактичної кількості проживаючих, рівня благоустрою тощо;

- несвоєчасна та не повна оплата за отримані поточні послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- непогашення заборгованості за послуги минулих періодів та не бажання підписання договорів реструктуризації заборгованості.

Своєчасна та в повному обсязі оплата за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення має вирішальне значення для забезпечення стабільної роботи підприємства та утримання показників якості наданих послуг на належному рівні. З цією метою працівники абонентної служби та служби збуту проводять роз'яснювальну роботу, вручають попередження про наявність боргу та приписи за місцем проживання абонентів - боржників.

Непогашення в повному обсязі дебіторської заборгованості споживачами є одним із ризиків стабільної діяльності підприємства. Від рівня розрахунків за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення наряду залежить технічний та фінансово-економічний стан підприємства.

6.3 Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та податки

Встановлення економічно необґрунтованих тарифів для підприємств водопровідної галузі тягне за собою неможливість розраховуватись з постачальниками енергоносіїв, реагентів та за зобов'язаннями до бюджету, що призводить до накопичення кредиторської заборгованості і, як слідство, штрафних санкцій та пені.

Крім, цього, несвоєчасні розрахунки споживачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення ставлять підприємство в скрутне становище, яке призводить до збільшення кредиторської заборгованості за спожиті електроенергію, матеріали, реагенти для очищення питної води та ускладнює розрахунки з бюджетом і постачальниками послуг сторонніх організацій.

Станом на 01.01.2024 року кредиторська заборгованість підприємства складає **311 317** тис грн, та зменшилась у порівнянні з початком року на **426 094** тис грн., в тому числі за видами:

тис грн	01.01.2023	01.01.2024	+/-
Загальний борг підприємства:	737 411	311317	- 426 094
в т.ч. електроенергія	268 997	109562	- 159 435
податки	165 696	40664	- 125 032
реагенти	578,6	1294	+ 715
інше	302 139	159797	- 142 342

З даних таблиці видно, що у 2023 році кредиторська заборгованість в цілому по підприємству зменшилась на 57,8 %: за електроенергію на **159,435** млн грн, з податків до бюджету на **125,032** млн грн, інша кредиторська заборгованість на **142,342** млн грн.

7. Ліквідність та зобов'язання

Термін «ліквідність» позначає швидкість, з якою актив може бути конвертований в гроші без відчутної втрати вартості. Підприємство з більш ліквідними активами зможе більш легко відповісти за своїми терміновими зобов'язаннями, ніж підприємство з меншою часткою ліквідних активів.

За 2023 рік показники ліквідності КП ДОР «Аульський водовід» відповідно до балансу мають наступні значення, які наведені в таблиці.

Назва показника	Розрахунок показника, тис. грн.		Значення показника		Нормативне значення
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{7732}{843250}$	$\frac{52671}{499324}$	0,009	0,105	> 0,1-0,2
2. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$\frac{1032138}{843250}$	$\frac{561776}{499324}$	1,224	1,125	> 1-3
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{(1032138 - 26369)}{843250}$	$\frac{(561776 - 30925)}{499324}$	1,193	1,063	0,6 – 0,8

Інтерпретація отриманих показників.

1. **Коефіцієнт абсолютної ліквідності** показує співвідношення найбільш ліквідної частини активів і поточних (короткострокових) зобов'язань. До найбільш ліквідної частини активів належать грошові кошти та їх еквіваленти.

Показник демонструє частку поточних зобов'язань підприємства, яка може бути погашена негайно. Грошова платоспроможність підприємства станом на 31.12.2023 року

становить **0,105** та збільшена у порівнянні з початком звітної періоду на **0,096**, що є позитивним в діяльності підприємства.

Нормативним вважається значення від **0,1** до **0,2**. Більш низький показник вказує на те, що підприємство не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.

2. **Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)** показує співвідношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Показник поточної ліквідності – це індикатор здатності підприємства відповідати за поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів.

Нормативне значення коефіцієнту в рамках від **1** до **3**.

На кінець звітної періоду коефіцієнт покриття підприємства становить **1,125**, що на **0,099** менше у порівнянні з початком звітної періоду. Зменшення показника до граничної нижньої межі свідчить, про проблемний стан платоспроможності підприємства, адже зменшена достатність оборотних активів для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями.

3. **Коефіцієнт швидкої ліквідності** показує наскільки найбільш термінові зобов'язання покриті ліквідними активами. На кінець звітної періоду коефіцієнт становить **1,063**, що на **0,13** менше у порівнянні з початком звітної періоду.

Нормативне значення **0,6-0,8**.

Фактичний показник більше межі верхньої границі нормативного значення та свідчить про платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

В цілому невідповідність показників ліквідності нормативним значенням можна пов'язати з нестабільною економічною ситуацією в країні протягом останніх років та в період військового стану, недосконалою тарифною та податковою політикою державних органів, яка загнала підприємства водопровідної галузі в глухий кут та іншим факторам.

8. Дослідження та інновації

За звітний 2023 рік підприємством спожито 73 506 160 кВт*год, в тому числі: 54 907 024 кВт*год – електроенергії 1 класу напруги та 18 599 136 кВт*год 2 класу напруги.

На підприємстві завдяки правильно складеним графікам ведення технологічного режиму очищення води та промивки фільтрів в цеху очисних споруд та втілення заходів, спрямованих на економію енергоресурсів, зменшено фактичну питому норму витрат електроенергії на виробництво питної води та прийом, транспортування та очищення стічних вод. Фактична питома норма витрат електричної енергії склала **828,918** кВт*год. / тис. м³, при затвердженій нормі **950,828** кВт*год. на 1000 м³. Даний показник нижче на **111,853** кВт*год. / тис. м³ або на **11,8%** від факту минулого року.

У 2023 році, згідно затвердженої інвестиційної програми, було встановлено 3 сучасних вакуумних вимикача ВВ/Н 35Т-1600 А, 8 трансформаторів струму СТСО 38, 3 мікропроцесорних пристрої РС 83-АВ замість застарілих та вичерпавших свій ресурс масляних вимикачів С-35 та трансформаторам струму ТФЗМ-35.

У 2023 році на підприємстві було проведено наступні інноваційні заходи:

- на насосній станції 1-го підйому виконана заміна секційного масляного вимикача 6кВ на сучасний вакуумний вимикач з встановленням новітнього мікропроцесорного захисту РС83-АВ2 на КРП-6 кВ. Також були виконані поточні ремонти комутаційного обладнання 35кВ загальною кількістю 4 од., виконано технічне обслуговування силових трансформаторів 35/6 кВ, виконана наладка релейного захисту, комутаційного обладнання 6 кВ – 6 од., тиристорних збуджувачів 6 од.;

- на насосній станції 2-го підйому завершилася реконструкція енергетичного обладнання з впровадженням енергозберігаючих технологій. Введені в експлуатацію сучасний ЗРУ-6кВ з вакуумними вимикачами та релейним захистом на мікропроцесорних терміналах РЗА, електрообладнання розподільчого пристрою РУ-0.4 кВ власних потреб, шафа оперативного постійного струму 220 В. Також введений в роботу частотний

автоматизованою системою керування технологічним процесом (АСК ТП), мікропроцесорний тиристорний збуджувач синхронного двигуна №2. Введені в роботу нові приводи засувок №№1-3 із сучасними шафами керування;

- на насосній станції 3-го підйому, виконано поточні ремонти розподільчих та освітлювальних мереж з заміною ламп освітлення на енергозберігаючі, монтаж та введено в роботу джерело резервного живлення 0,4 кВ власних потреб насосної станції;

- поточний ремонт комутаційних апаратів 35 кВ – 6 одиниць; технічне обслуговування силових трансформаторів 5 одиниць; ремонт масляних вимикачів 6 кВ – 7 одиниць, тиристорних збуджувачів 5 одиниць.

За результатами виробничої діяльності підприємства у 2023 році та з урахуванням фактичної питомої ваги електроенергії в собівартості послуг централізованого водопостачання на рівні **39,5 %** та в собівартості послуг централізованого водовідведення на рівні **43,3 %**, аналіз споживання електроенергії дозволяє дійти висновку, що резервом зниження собівартості надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є подальше зменшення обсягів використання електроенергії та впровадження енергозберігаючих заходів.

Починаючи з 2015 року КП ДОР «Аульський водовід» кожного року розробляє Інвестиційну програму, заходи якої спрямовані на модернізацію, реконструкцію водопровідних мереж та обладнання, заміну фізично зношеного та морально застарілого устаткування, придбання спеціалізованої техніки для ліквідації аварійних ситуацій на мережах тощо.

Джерелом фінансування Інвестиційної програми підприємства є амортизаційні відрахування у складі встановленої структури тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

Інвестиційна програма КП ДОР «Аульський водовід» на 2023 рік погоджена рішенням Дніпропетровської обласної ради від 03.02.2023 року № 266-15/VIII та схвалена Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Загальна сума програми складає 23388,43 тис. грн, у т. ч. заходи з водопостачання 18215,23 тис. грн, заходи з водовідведення 5173,20 тис. грн. Джерело фінансування програми – амортизаційні відрахування. Плановий період виконання програми – з 01 січня по 31 грудня 2023 року (подовжено до 31 грудня 2024 року).

Протягом року виконано наступні заходи:

1. Придбання сучасної комп'ютерної техніки для впровадження ліцензійної діяльності:
- лазерний багатофункціональний пристрій Canon MF 453 dw – 1 од. на суму 17,75 тис. грн без ПДВ.

- ноутбук 15'' HP 15fs0011ua (833T5EA) – 1 од. на суму 16,73 тис. грн без ПДВ.

2. Придбання лабораторного обладнання (лабораторія з контролю якості стічних вод):

- рН-метр/кондуктометр/ОВП-метр лабораторний AZ-86505 – 2 од. на суму 44,40 тис. грн без ПДВ;

- аквадистилятор електричний ДЭ-04М – 1 од. на суму 18,76 тис. грн без ПДВ.

3. Придбання сучасного екскаватора для впровадження ліцензійної діяльності:

- екскаватор навантажувач CASE 580SV – 2 од. на суму 6750,00 тис. грн без ПДВ.

Таким чином станом на 01.01.2024 року виконано заходів інвестиційної програми 2023 року на загальну суму **6 847,64** тис. грн без ПДВ, що складає **29,3 %**.

Основними причинами невиконання планових заходів інвестиційної програми підприємства є:

- невідшкодування діючими тарифами фактичних витрат підприємства та отримання збитків від реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які за 2023 рік склали **308 999** тис. грн.;

- дефіцит обігових коштів із-за значного зростання цін/тарифів на основні складові собівартості послуг у порівнянні з включеними в структуру тарифів, а саме: електричну електроенергію (1 класу напруги на 80 %, 2 класу напруги на 76%), реагентів (рідкий хлор на 153%, коагулянт на 129%), паливно-мастильних матеріалів на 47 %, матеріалів для проведення аварійно-відновлювальних робіт, тощо;

- відсутність 100% розрахунків споживачів за послуги, які надає КП ДОР «Аульський водовід», відсоток оплати за 2023 рік склав **91%**.

Незважаючи на складне фінансове становище на підприємстві, згідно постанови НКРЕКП про продовження терміну виконання інвестиційних програм 2023 року до 31 грудня 2024 року, керівництво КП ДОР «Аульський водовід» доклало максимум зусиль для виконання запланованих заходів програми протягом поточного року.

Слід зазначити, що у зв'язку з продовженням в Україні воєнного стану (до 14 травня 2024 року), протягом 2023 року підприємство виконувало заходи інвестиційної програми 2022 року.

Станом 01.01.2024 року було виконано заходів інвестиційної програми підприємства 2022 року на суму **11 182,58** тис. грн без ПДВ, що складало **48,8 %** від загальної суми програми.

У 2023 році, в рамках виконання заходів інвестиційної програми 2022 року, було виконано:

1. Придбання лабораторного обладнання:

- стерилізатор паровий СП ВК75 - 1 од. на суму 126,17 тис. грн без ПДВ;
- піч муфельна СНО4/1100 ИЧПР - 1 од. на суму 30,55 тис. грн без ПДВ.

2. Придбання сучасної комп'ютерної техніки для впровадження ліцензійної діяльності на суму 163,62 тис. грн без ПДВ.

3. Модернізація локальної мережі з оновленням комп'ютерного обладнання на суму 51,25 тис. грн без ПДВ.

4. Придбання легкового автомобіля для впровадження ліцензійної діяльності на суму 659,72 тис. грн без ПДВ.

5. Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція РУ 35 насосної станції III-го підйому» у сумі 250,00 тис. грн без ПДВ.

6. Розробка проектно-кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція каналізаційної насосної станції №2а із застосуванням енергозберігаючого насосно-силового обладнання за адресою: м. Кам'янське, вул. Широка,16» на суму 1242,015 тис. грн без ПДВ.

7. Розробка проектно-кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція каналізаційної насосної станції №4 із застосуванням енергозберігаючих насосів з метою впровадження енергозберігаючих технологій за адресою: м. Кам'янське, вул. Євгена Мельнікова, 31 Б» на суму 961,29 тис. грн без ПДВ.

Таким чином станом на 01.01.2024 року сума виконання інвестиційної програми КП ДОР «Аульський водовід» 2022 року складає **14 667,32** тис. грн без ПДВ, або **64 %** від загальної суми програми.

9. Фінансові інвестиції

Сьогодні українська водопровідна галузь працює на межі виживання. Застаріле, енергозатратне, на 100% зношене обладнання та мережі потребують термінової заміни, модернізації та реконструкції. Модернізація та ефективність роботи підприємств галузі залежить від фінансування.

Модернізація та реконструкція водоканалів галузі повинно розглядатися в устанавленому порядку місцевими органами влади за рахунок коштів місцевого бюджету.

Аналіз практики модернізації водоканалів інших країн показує, що вона проводиться в основному за рахунок державних коштів та не є тягарем, який лягає на плечі населення через збільшення тарифів.

З виробничих об'єктів водопровідної галузі України відновлення потребує як обладнання, так і мережі водопостачання та водовідведення, від стану яких суттєво залежать втрати водних ресурсів, якість надання послуг та стан довкілля. Але вартість відновлення основних засобів є настільки високою, що лише за рахунок амортизації (складової тарифів) здійснити його неможливо, бо тривалість відновлення за даними НКРЕКП перевищила б сотні років.

КП ДОР «Аульський водовід» за рішеннями Дніпропетровської обласної ради в 2023 році отримало кошти на поповнення статутного капіталу, які спрямовані, як на виплату заробітної плати, погашення заборгованості за електричну енергію за минулі та поточний роки, сплату податків, ремонтні роботи вкрай зношених до 90% основних засобів, модернізацію та реконструкцію обладнання, реалізацію проектів, які пройшли експертизу та отримали експертний висновок.

На законодавчому рівні необхідно внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо зобов'язання органів місцевого самоврядування, розглядати питання надання фінансової підтримки для підприємств водопровідної галузі в першочергову порядку при розподілі бюджетних асигнувань.

Відсутність фінансування розвитку водопровідної галузі з боку держави в поєднанні з незадовільним фінансовим станом самих водоканалів не дозволяє вирішити накопичені роками проблемні питання, які через декілька років можуть стати незворотними.

10. Перспективи розвитку

Протягом 2023 року було укладено договори та виконано роботи з розробки проектно-кошторисної документації на загальну суму **3 348,667 тис. грн з ПДВ**, а саме:

№ з/п	Найменування проекту	Вартість робіт з розробки ПКД, тис грн з ПДВ
1	Реконструкція каналізаційної насосної станції № 2а заміна насосного обладнання з можливістю підключень резервних мереж за адресою: м. Кам'янське, вул. Широка, 16	350,406
2	«Реконструкція каналізаційної насосної станції № 4 заміна насосного обладнання з можливістю підключень резервних мереж за адресою: м. Кам'янське, вул. Алтайська, 31 Б	354,142
3	Реконструкція каналізаційної насосної станції № 2а з застосуванням енергозберігаючих насосів з метою впровадження енергозберігаючих технологій за адресою: м. Кам'янське, вул. Широка, 16. <i>(інвестиційна програма 2022 року)</i>	1 490,58
4	Реконструкція каналізаційної насосної станції № 4 з застосуванням енергозберігаючих насосів з метою впровадження енергозберігаючих технологій за адресою: м. Кам'янське, вул. Євгена Мельнікова, 31 Б. <i>(інвестиційна програма 2022 року)</i>	1 153,54

Крім цього, у 2023 році завершено роботи, які були розпочато у 2022 році, з розробки проектно-кошторисної документації. Проекти отримали позитивні експертні звіти:

- Реконструкція каналізаційної насосної станції №5 із застосуванням енергозберігаючого насосно-силового обладнання за адресою: вул. Січеславський Шлях 178, м. Кам'янське;

- Реконструкція каналізаційної насосної станції №13 із застосуванням енергозберігаючого насосно-силового обладнання за адресою: м. Кам'янське, вул. Харківська, 2.

Також у 2023 році продовжилися роботи по розробці проектно-кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція очисних споруд каналізації вул. Дорожня 58» (роботи з розробки проектно-кошторисної документації розпочались у 2022 році, за рахунок бюджетних коштів).

На теперішній час виконано обстеження та оцінка технічного стану будівель і споруд, розроблено техніко економічне обґрунтування, завершено стадію Проект (П), розроблено та затверджено проект оцінки впливу на довкілля. Готується документація на проходження експертизи.

Реалізація вищезазначених проєктів дозволить скоротити кількість споживання енергоресурсів та витрат на їх придбання, зменшити втрати питної води в мережах при її транспортуванні, покращити водопостачання споживачів Дніпропетровської області.

Генеральний директор

Олександр БУРЧАК